

Déli Hírlap

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontali törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMER

FEGYELEM

Mi itten türelmesen ülünk, fegyelmezetten és tartózkodunk minden egyéni akciótól. Fegyelmezetten, mint ahogyan ezt a mai népi szellem megköveteli. Abban a meggyőződésben, hogy engedelmeskedni kell és mindent inkább szabad mint egyéni azaz felelőtlen akciókkal ellentéteket, nehézségeket szítani. Nyeljük szó nélkül a „talmudista szellemű keresztényeket” is, mert ez egyszerűen nem igaz s a vezetőnek nem ilyen szellem miatt tették helyükre. És nem szűnik sokat. Legalább is nincs más parancs, mint endesen megmaradni, élni, magyarnak lenni. Tulajdonképpen helytelenül mondtam, hogy keveset teink. Mindent megteszünk, amit vezetésünk tőlünk vár.

És most jönnek és vádolnak bennünket, azokat akik nép vagyunk. Mások lelkesíteni akarnak. De mi vádolnak és miért lelkesítenek? Mit tegyünk, ha nem? Tőlünk egyáltalában vezetésünk semmit nem kívánt, amit meg ne tettünk volna. Csak nem kívánják, hogy fegyelmezettség helyett egyéni elgondolások szerint tegyünk valamit, amikor vezetésünk épp ezt az állapotot tartja helyesnek? Mert ha ezt kívánják, akkor miért vádolnak és mire lelkesítik? Mi készen állunk. Mi, én, te, ő, mindenki, akit ismerünk.

Vagy toljuk át a vádakat vezetőinkre? Mondván hogy ha nem adják át nekünk a keretet, a munkát, a vezetést, úgy semmit sem csinálhatunk? Ha nem adják meg, úgy bizonyosan azért nem adják meg, mert most nem időszerű. Nem az én dolgom, hogy miért. Nem tudom. Vagy feltételezzük, hogy vezetőink téflén emberek, akik görösen ragaszkodnak az ugynevezett pozíciókhoz egy jobb, nyugodtabb jövő kárpótlásának a reményében? Ugyebár mi. Ez nem lehet. Bizunk kell tehát benne, hogy így van helyesen és várunk kell, míg más utasítás jön. Munkások vagyunk egy műhelyben, katonák a harcban és nem mehetünk egyéni utakon, hanem csak a közösségben. Csak úgy mozoghatunk, mint egy szervezett népi közösség részei.

Mert lám, itt van a nagy különbségek egyike a múlt és jelen között. A múltban az egyéni kezdeményezésem mulott minden. A népi, vagy állami vezetőségek, ha csak lehetett, hagyták az embereket. Bőlgjanak össze, csoportosuljanak, vagy ne csoportosuljanak, ilyen, vagy olyan célok és elvek alapján, ahogy akarják. Ez a múlt. A ma csak azoknak a népeknek ad életjogosultságot, melyek egységes szervezetekben működnek. Nem tehetünk mást, csak azt, amit vezetésünk reánk bíz és nem tölthetünk be más munkakört, mint amelyet nekünk kijelöltek. Így az ez ma. Szép volt a múlt felfogása azoknak, akik benne éltek és szép a ma felfogása nekünk, akik benne élünk és volt és van hibája mind a kettőnek. Most így van és alkalmazkodnunk kell. Kérjük a vádolni vádolókat és a lelkesíteni szándékozókat, hogy ne vádoljanak és ne lelkesítsenek, mert ennek semmi értelme sincs. Mi nem tehetünk mást, mint amit nekünk kijelölnek de ezt meg tesszük. Itt nálunk legalább mindenki kész a vezetésnek engedelmeskedni és fogad engedelmeskedni. Azt hiszem, így van mindenütt.

OPAL (Eliseni-Szekelyszenterzsébet)

Meggyőződésem, hogy a Déli Hírlap ma már emmiféle gyanúsító és az összetartozást veszélyeztető cikkek nem ad helyet. Az a vád, hogy a magyar vezetői közül egyesek tisztségüket a maguk egyéni érdekei gyümölcsötözésére igyekeztek kihasználni, olyan állítás, amelyet az „affirmantia” „cum bibi probatio” tétele alapján bizonyítani kellene, mert ellenkező esetben semmi egyéb mint — nem akarok sértő lenni — légből kapott állítás. Az olyan vakmerő és szintén minden bizonyíték nélkül szülőkérdő állítás, hogy még ma is az elmult liberális korok sok talmudista szellemű képviselője állja el az utat az új élet kapujánál, már nem is közönséges, hanem minősíthetetlen valótlanosság. Hogy valaki a talmud szellemét keresztényi léteire magába szívja, annak: a talmuddal éveken keresztül behatóan foglal-

koznia is kell. Neves vezetőink közül — nagy elfoglaltságuk mellett, kinek tellett volna erre ideje?

Általánosságban beszélni egy nemzeti kisebbség ily életbevágóan fontos kérdésében, legalább is megfontolatlan, amely nem akar kevesebbet, mint esetleg a sötétségből olyanokat rántani elő, akiket eddig nem volt szerencsénk megismerni valamely kiváló teljesítmény alapján. Ne kívánjunk lehetetlenséget vezetőinktől az új élet kapujánál.

Hogy jelenleg így vagyunk megszervezve

és mégis csak dolgozunk, az igenis vezetőink érdeme. Céltudatos, felelős működésük amelyet érdeklünkben kifejtettek, nem elgáncsolást, hanem elismerést érdemel. Vigyázzunk, hogy az ilyen meg nem érdemelt támadásokkal el ne keserítsük őket, mert ha vezetőink közül valaki nagyon érzékenyen találja szívére venni az ilyeneket és elhagyja helyét, nem tudom, honnét lehetne helyébe hozzá hasonló másikat állítani.

Dr. MATOLAY ZOLTÁN

A prefektusok belügyminiszteriumi értekezletén

Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök a közigazgatás új alapelveit és gyakorlati célkitűzéseit ismertette

A Rador iroda bucaresti jelentése részletesen beszámol arról a háromnapos közigazgatási értekezletéről, melyet a belügyminiszterium rendezésében a fővárosban tartottak s amelyen a közigazgatási vezérfelügyelők mellett az összes prefektusok is részt vettek. Ezzel az értekezlettel párhuzamosan gyakorlati szervezési tanfolyamokat rendeznek a községi előjárók számára is.

A belügyminiszteriumban tartott értekezletet Popescu Dumitru tábornok, belügyminiszter nyitotta meg a helyettes miniszterelnök és számos miniszteriumi főtisztviselő jelenlétében.

Elismerő szavakkal emlékeztetett meg a belügyminiszter arról az állandó és hathatós támogatásról, melyben Antonescu Ion tábornagy-államvezető és Antonescu Mihai professzor, helyettes miniszterelnök az ország közigazgatási szerveit részesíti és minden problémára megoldásában irányítja.

Visszapillantást vetett az előző idők közigazgatási helyzetére, majd behatóan ismertette azt a lendületes munkát, mely ma a közigazgatás ténykedését jellemzi. Nincs az országnak egyetlen falva sem, melyet valamelyik közigazgatási ügyosztály közege nem ellenőrzött volna.

A közigazgatás szent és nagy célja: a fafu és

A közigazgatási szervek példás munkája: a hadsereg történelmi küldetésének szilárd alapja

Antonescu Mihai professzor, helyettes miniszterelnök emelkedett szölgásra ezután. Bevezetőjében utalt arra, hogy szeptember 6-án, Antonescu tábornagy-államvezető rendszerének két évi tevékenységét és eredményeit ismertette,

a kormány köszönetét és elismerését nyilvánította az összes köztisztviselőknek érdemes munkájukért.

Ez a hála és elismerés teljes mértékben megilleti őket, mert nekik köszönhető, hogy a kormány teljesíthette kötelességét. Ezuttal is legmelegebb köszönetét tolmácsolja Popescu tábornok, belügyminiszternek, aki hazafias lelkesedéssel, rendszeres, bölcs és határozott munkával oly nagy szolgálatakat tett az országnak, Vasiliu tábornoknak a csendőrség újraszervezésében és a rendőrség irányításában kifejtett

a falusiak felemelése. Ez a nagyhorderejű munka husz esztendőn keresztül ismeretlen volt a nagyközönség előtt. Ma azonban, — mondotta a belügyminiszter, — kötelességünk rámutatni arra a serény munkára, melyet a belügyminiszterium szervei, mint ezernyi szorgos méhecske, kifejtettek.

Most tartják a második közigazgatási tanfolyamot, a legökéletesebb előkészítés és szervezés jegyében. Jellemzősére elég megemlíteni, hogy a tanfolyam tartama négy hónap, azon a közigazgatási tisztviselők ezrei vesznek részt, költségei pedig több tíz millió leire rúgnak. A költségek nem jelentenek újabb megterhelést az államnak, mert a kiadásokat az utóbbi hat hónapban meg akartott értékekből fedezik.

A tanfolyamnak, a helyettes kormányelnök utasításainak megfelelően, kifejezetten gyakorlati gazdasági jellege van.

S bár tisztviselők tízezrei vesznek részt a tanfolyamon, az ország közigazgatási gépezete, a mintaszervezés révén, változatlanul és akadálytalanul működik. Befejezésül a belügyminiszter köszönetét nyilvánította az államvezető-tábornagynak és a helyettes miniszterelnöknek a közigazgatás ügyének hathatós és minden vonatkozásban teljes felkarolásáért.

együttműködéséért, Strihan bucaresti prefektusnak továbbá az állambiztonsági hivatal vezérigazgatójának és összes munkatársainak, a prefektusoknak s általában az összes közigazgatási tisztviselőknél, akiknek együttes

hozzáért és lelkes munkája az államrend, termelés és gazdaság biztosításában lehetővé tette, hogy a vitéz hadsereg teljesítse történelmi küldetését.

A román nép ilyenformán tanuságot tett életerejéről határozottságáról s arról, hogy a harc becsülete és a támasz orvithatlan cselekvő akarat jegyében biztosítja jövőjét.

A mai Európa sorsának irányítói is a legteljesebb elismeréssel illették ezt a lelkes, példás munkát.

A prefektus hatásköre a megyebeli összes közhivatalok ellenőrzésében

— Nehezen járható ut van azonban előttünk, — folytatta beszédét a helyettes kormányelnök, — ezért

két évi fáradozásunk legyen a jövő felelősségének alapja.

A közigazgatás egy háborús korszakban nem az egyes nagy, elvont eszmék valórváltásának és az újításnak tevékenysége, hanem

gyakorlati szervezés, mely mindenkinek megadja a munka és vagyonbiztonság érzetét s ezzel biztosítja a nemzeti összetartást, termelést és társadalmi egyensúlyt.

Most tehát, amikor a közigazgatásnak gyakorlatinak és cselekvőnek kell lennie, nem kezdünk elméleti ki-képző tanfolyamot, hanem összeegyeztetjük a kormány tevékenységét az önk felelősségével és a

saját felelősségünkkel.

Körlevelek, újabb rendeletek kiadása helyett a kormány a legközvetlenebb módszert választotta a közigazgatási szervek irányítására: ezt képviseli ez a tanfolyam is.

Behatóan ismertette ezután a helyettes miniszterelnök a kormányzat közigazgatási rendszerét, mely új törvények, rendeletek vagy forma-változtatások nélkül lényegében vége.

A közérdek szolgálata

A továbbiakban Antonescu Mihai a közigazgatás legfőbb gyakorlati szempontjait ismertette. A közigazgatási hatóságok együttműködése a gazdasági és hivatásrendi érdekeltiségekkel, — a helybeli ipari, kereskedelmi élet képviselőinek, sőt a hivatásrendek képviselőinek is a megyei együttműködési bizottságokba, illetve a községi tanácsokba való bevonása — feltétlenül szükséges, hogy

az állam és a magánérdekeltiségek bensőséges, egymást támogató munkája a legeredményesebben szolgálja a köz ügyét és javát.

Nemcsak a hadsereg harcol intézményeinkért, a magántulajdonért, a munka szabadságáért és a becsületért, hanem az állam minden tagjának cselekedetével kell megszentelnie ezt a küzdelmet. A jogos egyéni érdekek védelme és érvényesítése és a közellátás lelki-

az egész közigazgatási gépezet munkáját gyakorlatiassággal, lendülettel telítette.

Törvények és rendeletek özőne helyett egységes, eredményes közigazgatást adott az országnak. A mai naptól kezdve pedig a prefektus a megye területén levő összes hivatalok felelős vezetője; hatáskörébe tartozik az egész megyebeli közigazgatás ellenőrzése és jogában áll megtorlást is alkalmazni bármily közhivatali tisztviselővel szemben. (Taps).

ismeretes megszervezése a felelős közigazgatási tevékenységben valósul meg s általa a nemzet, az ország erősödik és teljesebb történelmi misszióját. A főcél mindenütt, — úgy a gabona betakarításának és összegyűjtésének megkönnyítésében, mint minden közhatalmi teendőben, —

a közérdek lehető legigazságosabb szolgálata s a törvényes magánérdekek érvényesülése.

A megyei főhatóság hatásköréhez tartozik az esetenként szükségesnek mutatkozó gyors és gyakorlati intézkedések foganatosítása, a megyebeli gazdasági és mezőgazdasági hivatalok irányítása. Felügyeletet gyakorol az adózási rendszer felett is, mert az adók a nehéz és igazságos háború pénzügyi támogatását képezik; az adók, ha súlyosak is, mindenkor legyenek igazságosak.

A köztisztviselők járandóságainak emelése

Ugyancsak a közigazgatási és gazdasági gyakorlati irányításhoz tartozik a megyei gazdaságok haldélután megvalósítása a köztisztviselők részére, valamint a munkásságot ellátó központok kifogástalan működése, főleg az ipari vidékeken. Ezzel kapcsolatosan közölte a helyettes miniszterelnök, hogy a közeljövőben emelik a köztisztviselők járandóságait, részben pénzben, részben természetbeni juttatással s ugyanígy gondoskodás történt a munkásságról is. A

rokkantak, hadiözvegyek és hadiárva gyámolítása in' érzékenyebben s a legnagyobb körültekintéssel történik. A kormány a most folyó összeírás alapján teljesen tisztá képet alkot ezek számáról, helyzetéről és a prefekturák mellett létesülő iroda, a megyei főhatóság állandó felügyelete alatt s a kormánytényezőkkal benső együttműködésben, tekin'tettel a támogatásra jogosultak vagyoni helyzetére is, gondoskodik a hadirokkantak, hadiözvegyek és árva támogatásáról.

Mezőgazdasági terv, — az ellátás megszervezése

— Az idei őszi — folytatta a helyettes miniszterelnök — becsületbeli felelősségünköt vonjuk össze a gyakorlat felelősségével. Erkölcsei példával elől járva fenartjuk a háboruhoz szükséges erkölcsi erőt, míg az egyszerűségi módszereivel megszervezzük és fentartjuk a gazdasági tevékenységet. Hasonnak oda, hogy a kereskedelemmel és iparral való együttműködésben tájékozódjanak a termelés és a javak forgalmának megkönnyítéséhez szükséges intézkedésekről mezőgazdasági téren pedig minden figyelmeinket szenteljük a szántási és vetési munkálatokra.

Megemlítette a helyettes miniszterelnök, hogy az elmúlt két évben

Antonescu tábornagnak történelmi küldetésében nemcsak a nemzetközi eseményekkel kellett szembe néznie, hanem meg kellett küzdenie az időjárás mostohaságával és a természet megpróbáltatásával is.

Nem hiszem, hogy létezzenek keményebb megpróbáltatások, mint amilyeneken két év alatt átmentünk — hangoztat'a.

— Tavaly a tél korai beállta miatt nem vethettünk, az idén tavasszal 10,600,000 hektárt szántottak és vetettek s ez részben az Önök műve. Szeren-

cséltenségre a szárazság megakadályozta, hogy leszedjük munkánk gyümölcsét. Most mindent el kell követnünk, hogy a tavaszi termés kockázatát legyőzve sikerrel vigyük a vetési munkálatokat. A jövőre nézve azt ajánlom, irányítsák és vezessék a földművelő réteget és vezessék rá ezeket az embereket, hogy

mennyivel nagyobb értéke van annak a termésnek, amelyért alaposan megdolgoztak, mint amelyet csak a mennybeli istentől várnak.

A mezőgazdasági terv szerint folyó munkákat egészítse ki az ellátás megszervezése. Kérem, hogy a gabona összegyűjtését és a szállítások végrehajtását végezzék el idejében. Minden megye készítsen kimutatást mezőgazdasági termelőképességről s ezt a lehető leglelküismeretesebben és legkomolyabban állítsa össze. A prefektus urak között vannak, akik a megyét önálló gazdasági egységnek tekintik és a gazdasági elméletek közül egyedül az önállótást tekintik igaznak. Nem szemrehányás, vagy kritika akar ez lenni, de értsék meg, hogy

ennek akkor volt helye, amikor nem létezett mezőgazdasági munkaterv.

Most azonban más a helyzet.

A községek szerepe és feladata

— A szállítások ügye is elsőrendű kérdés — folytatta a helyettes miniszterelnök. — Lehetetlen, hogy most is úgy járjunk el, mint tavaly, amikor az olténiai búzát Covurlui megyébe és a constantamegyeit Arges megyébe szállították. Ez felesleges idő- és anyagpocsékolás. Ha Önök azt akarják, hogy megyéjük ellátása zökkenőmentesen történjék, késedelem nélkül és nagy pontossággal küldjék be jelentéseiket. Az ipari termelés szükségleteiről is állandóan tájékozottassanak és minden tekintetben tegyenek konkrét, esetleg bizalmas jellegű indítványokat.

Minél tovább tart a háború, a harc annál inkább toldódik át a fegyverek síkjáról a társadalmi térére.

A helyettes miniszterelnök beszédében megemlítette, hogy milyen nagy fontossága van főleg a téli hónapokban a háziiparnak, ami jelentős részét alkotja a községek bevételi forrásának. A község nemcsak egyszerű közvagyonkezelő eszköz, hanem maga is va-

gyoni rendszer, sőt vagyoni, amely elősegíti a tevékenységet. Régi jogrendszerünkben a községnek nagy szerepe volt. Ideje, hogy ismét visszatérjünk hozzá. Beszélj a helyettes miniszterelnök a románosítás művéről, kérve a prefektusokat, tegyenek javaslatokat a még oda nem itélt és gazdátlan javak sorsát illetően.

Utalt arra, hogy csak a nemzeti ösztön és a jóérvés előtérbe való helyezése biztosíthatja a közigazgatás kiválóságát. Ezt annál is inkább el kell érni, mert

csakis így hozható a harc terepen kiűző katonák áldozatával egy szintre az itthon levők munkája.

Köszönetet mondott Vasiliu tábornok belügyminiszternek és Strihan Petre belügyi államtitkárnak, majd Öfelsége I. Mihai király és Antonescu Ion tábornagy-államvezető életével fejezte be beszédét.

Ot perc gazdasági földrajz

A Káspi-tenger

A Káspi-tenger, mely 439.000 négyzetkilométeres felületével majdnem akkora, mint a Fekete-tenger, a Föld legnagyobb beltengere és egyúttal leg nagyobb mélyrekesű területe, mert tengerszínfelett „magassága” 26 méterrel a világ tengereinek színe alatt marad. Bár északról a Volga és az Ural hatalmas víztömegekkel táplálja, a rendkívül erős elpárologtatás miatt sótartalma körülbelül 1.5 százalékot, sőt a keleten vele kapcsolatos Karabogastóban 1.8 százalékot tesz ki.

Keleti partjain kilométeres hosszúságban magas sópiramisok sorakoznak és tekintélyes iparnak szolgálnak nyersanyagul.

Amilyen változatos a mélysége — míg északon szinte észrevétlenül megy át a szomszédos alföldre, délen az 1100 métert is eléri — éppen olyan változatos partalakulása is. Északi részét halászfalvakkal gazdagon megrakott számtalan apró sziget szegélyezi. Lapos keleti partja az alig lakott turkmenisztáni sivataghoz tartozik.

A Káspi-tenger még ma is legjelentősebb kikötője, Asztrahán a Volga torkolatától mintegy 90 kilométerre északra fekszik. Nagy Péter cár annak idején hadikikötőnek szánta, ma azonban inkább élénk gyáriparának és halkereskedelmének.

legfőképpen pedig a bakui eredetű olajtermékeknek köszönheti jelentőségét.

A Bakuból érkező olajszállítmányokat itt rakják át óriási lapos uszályokra, hogy a Volgán fele felhaladva Sztalingrád és a belső orosz iparvidékek felé folytassák útjukat. E katonai szempontból rendkívül jelentős, valóságos létfenntartó vizut mellett az Ural folyó és a torkolat közelében fekvő Gurjevól a déli Ural vidékén fekvő Orszkba vezető olajvezeték csak alárendelt szerepet játszik. Még kevésbé pótolhatja a Káspi-tenger keleti kikötőjéből, Krasznovodszkából Taskenten, Üzbekisztán fővárosán Orenburgba vezető vasutonal, mely Kujbisevnel éri el a Volga középső folyását, sem pedig a Gurjev—Kandagecs—Orszk vonal. A nyugati part kikötői Darbenz és Baku, jelentőségük azonban nagyon különböző. Az első jelentősége inkább stratégiai jellegű, amennyiben a keletkaukázusi partvidék legkeskenyebb helyét, a Grozniból Bakuba vezető utat uralja.

az utóbbi pedig a tengerpartot szegélyező fu-
rótornyaival a szovjetbirodalom legfonto-
sabb olajkikötője

élnék hajóforgalommal Asztrahán és Krasznovodszk felé. A Bakuból a modernül berendezett feketetengeri Batumba vezető ketős olajvezeték főfeladata Ukrajna déli iparvidékeinek ellátása, míg az első világháború előtt még nagy szerepet játszó olajkivitel majdnem teljesen megszűnt.

Ezekon a szovjet területeken fekvő kikötőkön kívül egyedül a déli part kikötőjének, a perzsa Bender Sahnak van még nagyobb jelentősége. Ez a végállomása az iráni főváros, Teheránt a Káspi-tengerrel összekötő transziráni vasutnak. A két szomszédos állam között ezen a vasuton élénk kereskedelmi forgalom bonyolódik le.

A Káspi-tenger fölött a szovjet egyedural-
mat gyakorol.

Ez egyformán vonatkozik a hajózásra és az igen jövedelmező halászatra is, melyeknek a mozgalmas csempészettel szemben egyaránt erőteljes védelemre van szükségük. Ezt a védelmet a békekor számos kisebb torpedócsónak, ágyunaszád és őrhajó látta el. Ha hinni lehet annak a hírnék, mely szerint a már régóta építés alatt álló Manics-csatorna időközben elkészült, számolni lehet vele, hogy ezeknek a kisebb hadihajónak száma a háború folyamán még jobban megsza-
porodt.

A Manics-csatorna, melynek nyugati fele 1939-ben már kész volt, a Káspi-tenger és a Fekete-tenger között levő 26 méteres nivókülönbséget egész sor zsilip segítségével győzi le. Az a kérdés, hogy a német és szövetséges csapatok használhatnák-e majd gyorsnaszádokat a Káspi-tengernek a szovjet flotta maradványaitól való megtisztításban, attól függ, hogy mennyire sikerült a bolsevik áknak ezeket a zsilipeket elpusztítaniok. Akármilyen legyen is azonban ezen a téren a helyzet,

a kaukázusi vasutvonalak elfoglalása után a szovjet többé nem számíthat már a Perzsa-öblön keresztül érkező angol—amerikai hadiszállítmányokra

A timisoarai városi mozik műsora ■ Előadások kezdete 3, 5, 7, 9-kor. Vasár- és Ünnepnap d. e. 11-kor is

CAPITOL

A velencei filmkiállítás díjat nyert film

NAGY FRIGYES

a legnagyobb német színészek közreműködésével:

Otto Gebühr, Cristina Söderbaum. Rendezte: Veit Harlan
34-es számú O. N. C. híradó

THALIA

Nagyszerű filmrevü!

Jazz hercegnő

szerepben: VIVI GIOL, NINO TERENCE

34-es számú O. N. C. híradó

APOLLO

Magyogó vígjáték!

Szerencsegyermek

CAROLA HÖHN, THEO LINGEN,

JOHANNES RIEMANN, GRETE WEISER

34-es számú O. N. C. híradó

A Kaukázus magaslati állásait sorra elfoglalják a német csapatok és visszaszorítják a bolsevistákat

Berlinből jelenti a Rador: A német vezéri főhadiszállásnak kedden délelőtt kiadott harcéri jelentése szerint a Kaukázus vidékén a német csapatok sorozatos támadásokkal egyre jobban visszaszorítják az ellenséget és egymásután foglalják el az ellenség magaslati állásait. A hegyek között tanúsított elkeseredett és makacs ellentállás ellenére az ellenség tegnap Tuapsetől északkeletre és a Tereknél további erősen kiépített magaslati állásokat és helységeket vesztett el.

Sztalingrádban kemény közelharcokban a német hadműveletek további tért nyertek. A német harc eredményesen támogatták a véderő rohamos tagait. A városról északnyugatra egy második ellenséges erőcsoporthoz sikerült körülfárni.

A Don-fronton román, olasz és magyar csapatok az ellenség több áttelési kísérletét és támadását ismét visszautasították.

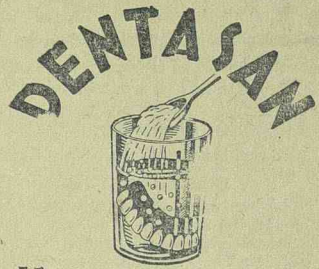
A front középső szakaszán sikeres rohamvállal-

kozásokkal számos ellenséges földalatti erődítést és harcállást megsemmisítettek, őrségüket elpusztították, vagy foglyul ejtették.

Az Ilmen-tótól délkeletre a német csapatok támadásai jelentős területnyereséggel jártak.

Az afrikai vízekén és a délamerikai partok előtt német tengeralattjárók öt ellenséges kereskedelmi hajót elsüllyesztettek, összesen huszonhatezer tonna úrtartalommal.

Egyes angol repülőgépek tegnap Németország északi és nyugati vidéke fölé repültek. Helyenként robbanó bombákat dobtak le, amelyek csak jelentéktelen károkat okoztak. Az elmúlt éjszaka az angol légerő zavaró támadást kísérelt meg Holland és nyugatnémet terület ellen. A polgári lakosságnak veszélyes volt. Egyes városok lakónegyedeiben tüzek támadtak, anyagi és épületkárt történt. Német éjszakai vadászrepülő és a légháritó itégek a támadó gépek közül négyet lelőttek.

Önműködő fogtisztító szer

A Romániát látogató bolgár újságírók első csoportja Bucurestibe érkezett

Bucurestiből jelenti a Rador: Hétfőn délelőtt megérkezett Bucurestibe a bolgár újságírók első csoportja. A Romániába látogató bolgár újságírók első csoportját Daikovic Aleandru, a szófiai újságíróegyesület alelnöke vezeti. Giurgiu határállomáson a bucuresti sajtóigazgatóság kiküldött főosztályos vezetőjére üdvözölt Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök nevében. Üdvözlésükre még Ilcus Petre sajtóigazgató, Solacolu Theodor, a Rador igazgatója, Avramoff bolgár követségi tanácsos, Protich bolgár sajtóattasé és Popescu, a propaganda miniszterium helyettes vezérfelügyelője is megjelent. A bolgár vendégek a délelőtti folyamán megtekintették a fővárost és látogatást tettek a bucuresti nagy könyvtárakban. Azután megtekintették az egyik templomot is. Délelőtt a Athenaeum Palacában ebédeltek, amelyen a román újságírók is résztvettek. Délután Petroff-Csomakoff bucuresti bolgár követ megalakításán fogadta a bolgár újságírókat, akik este megjelentek a Román Opera előadásán.

Olasz tengeralattjáró a nyugatafrikai partok előtt elsüllyesztette az egyik legnagyobb amerikai hadihajót

Rómából jelenti a Rador: Az olasz véderő főhadiszállásának 863. számú különjelentése közli, hogy az elmúlt éjszaka, olasz időszámítás szerint 2 óra 34 percenként a nyugatafrikai Freetowntól 330 tengeri mérföldnyire az Atlanti-óceánban a Barbarigo nevű olasz tengeralattjáró, Enzo Grossi vezetésével négy torpedó lött egy Mississippirendszerű észak-amerikai cirkálóra; az amerikai hadihajó elsüllyedt.

Rómából jelenti a Rador: A Barbarigo nevű olasz tengeralattjáró által kedden hajnalban az afrikai partok előtt elsüllyesztett Mississippirendszerű északamerikai cirkáló vízkiszorítása 33.000 tonna volt; a hajón 13 nagyobb löveg, 12 darab gyorslövő ágyú, 8 légháritó ágyú és más 16 különböző kalibe-

rű löveg volt. A hajóóriás 3 repülőgépet hordott fedélzetén. Legnagyobb gyorsasága: óránkint 22 csomó, legénységének békebeli létszáma 1565 ember volt.

OLASZ HADJELENTÉS

Rómából jelenti a Rador: Hétfőn délután és kedde virradó éjszaka ellenséges felderítő osztagok támadást intéztek az egyiptomi front középső szakaszán az olasz állások ellen, de

a támadást visszaverték és az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett.

Az olasz csapatok számos hadifoglyot ejtettek. Olasz bombázó repülőgépek támadást intéztek a Málta szigetén levő Micaba és Malfar repülőterek ellen.

Sztalin feltétlenül ragaszkodik a második frontoz

Beszámoltunk Sztalin nyilatkozatairól, amelyet az Associated Press munkatársai előtt tett és amelyben hangsúlyozta, hogy a bolsevisták számításában a második front első helyen áll. Washingtonból érkezett hírek szerint

Sztalin nyilatkozata a Fehér Házban nagy elégedetlenséget okozott.

Az amerikai lapok ennek hangot is adnak és azt írják, hogy az Egyesült Államok és Anglia a legnagyobb erőfeszítésekkel igyekeznek a Molotovnak tett ígéreteket megtartani. Jelenleg azonban képtelenek bármit is tenni. Sztalinnak továbbra is türelmemmel kell lennie. Sztalin kijelentése Londonban is feltűnést keltett és azt zsarolásnak minősítik. Német politikai körökben ezzel szemben a kijelentést úgy magyarázzák, hogy ez is igazolja Hitler vezér és a birodalmi

német külügyminiszter felfogását, amely szerint az idő Németország számára dolgozik.

Az Afton Bladet utal az angolszások régebbi kijelentéseire, amelyekben fogadkoztak, hogy megvalósítják a második frontot, azonban csak megfelelő időben és az általuk megfelelőnek talált helyen. Ezt nyilvánvalóan úgy értik, hogy még a Szovjetunió összeomlása előtt.

Ez pedig, tekintve Sztalin sürgetéseit, nagyon közeli lehetőség.

Az angolszások azonban még mindig nem látják elérkeztnék az időt a második front megalakítására, mert nem találnak olyan helyet, ahol ez megvalósítható lenne és ez egyben elismerése tehetetlenségüknek.

Tuhacsevszki hóhéra — szovjet hadügyi népbiztos

A Német Távirati Iroda stockholmi értesülése szerint Saposnikov szovjet marsallt, Sztalin hadügyi népbiztosnak nevezte ki. Saposnikov marsall az utolsó magasrangú tiszt, akit még a cári hadseregből vettek át a szovjet hadseregbe.

Saposnikov elkeseredett ellensége volt Tuhacsevszkinék és az ő leleplezése alapján ítélték halálra és végezték ki.

A kinevezéssel foglalkozva a Stampa — jelenti a Rador — megállapítja, ez annak a jele, hogy a szovjet

vezetők el akarják háritani maguktól a felelősséget. Az olasz újság végül leszögezi, hogy a szovjet forradalom kétségbeesett helyzetben lehet, ha megmentését egy volt cári tisztől remélik.

WENDELL WILKIE ÚJABB MEGBESZÉLÉSE CSANGKAISEK TÁBORNAGGYAL

Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közli, hogy Wendell Willkie, Roosevelt elnök megbízottja kedden délután Csungkingban újabb megbeszélést folytatott Csangkaisek tábornaggal és Stillwell tábornokkal.

AMERIKÁBAN LETARTÓZTATOTT OLASZ ÉS NÉMET ALATTVALÓK

Buenos Airesből jelenti a Rador: A Stefani iroda newyorki értesülése szerint a szövetségi rendőrség hétfőn az Egyesült Államokban megtelepedett olasz és német alattvalók közül kilenvenegyet letartóztatott.

HIVATALOSAN BEJELENTETTÉK EGY AMERIKAI TENGERALATTJÁRÓ ELVESZTÉSÉT

Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közli Washingtonból, hogy az amerikai tengerészeti miniszterium hivatalos jelentése szerint a Grunion nevű amerikai tengeralattjáró, amely a Csendes-óceánban működött,

még mindig nem tért vissza támaszpontjára és elvesztettnek tekinthető.

A Grunion tengeralattjáró 1526 tonnás volt és az elmúlt év decemberében állították szolgálatba. Ötvenöt főnyi legénysége volt. Ez az ötödik tengeralattjáró, amelynek elvesztését hivatalosan is elismerték.

Ponyiczky Pál

Timișoara-Temevárott elhunyt Ponyiczky Pál evangélikus lelkész, nyugalmazott tanácsos, az esztendőskorban, égnyanának kimagasló, szilaj bajnoka volt, aki példás és lelkes munkájával nemzedékeket nevelt és vezetett Istenhez és ez a munkája tiszteltette nevet, a névét egyháza és a bányási társadalom körében. Ponyiczky Pál 1865-ban született Szarvason. Ott is végezte, az evangélikus főgimnáziumban, középiskolai tanulmányait és a pozsonyi teológiai akadémián elvégzése után egy ideig esperesi káplánként működött, majd a felvidéki Feketepatak lelkésze lett. Csaknem félszázaddal ezelőtt, 1895-ben került a Bányászatba és azóta ennek szellemi munkáját. A timișoara-temesvári Butin-Temesbökény evangélikus egyházközsége választotta meg akkoriban lelkészévé. Negyvenöt éves lelkészi működése emlékezetes marad. Egyházi felelőssége is sokra becsülte értékes munkáját, tiszteltetelműt egyéniséget. Ismétlen kikérte tanácsát és fontos feladatokat bízta meg. Nyugdíjazása után Timișoara-Temesvárott vonult vissza és az itteni evangélikus egyháztanácsnak buzdító, értékes tagja volt. Az elhunytan Ponyiczky László Sannicolaul-Mare-Nagyszentmiklósi evangélikus lelkész, az arad-bányási evangélikus egyházmegye főesperese édesatját gyászolja. Fián kívül gyászolja özvegye, született Morán Etelka, veje Gossner Károly nyugalmazott evangélikus lelkész, menyé és unokái. Ma, szerdán délután négy órakor temetik a timișoara-temesvári harmadik kerületi Corbului-utca 14. szám alatti gyászházban.

Százezer indus kergettek halálba eddig Angliáért

Subhas Chandra Bose indus nemzeti vezér, — mint Berlinből jelentik, — rádióbeszédet intézett honfitársaihoz és állhatatos küzdelemre buzdította őket, a brit elnyomókkal szemben. Kijelentette Bose, hogy hivatalos adatok szerint mintegy százezer indus esett el ebben a háborúban a brit birodalomért, — egy olyan harcban, melybe az elnyomók erőszakkal vezették honfitársaikat. Az egész világ rokonszenvvel kíséri Indiát és szabadságharcát. Befejezésül Bose egységre és közös küzdelemre buzdította honfitársaikat.

HIREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:
 I. Piata Brătianu 3. Telefon: 28-10.
 Aradon előfizetések, hirdetések és reklámok Reclama
 hirdetőirodában, Eminescu-utca 3. Telefon: 17-11.
 Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-
 évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.
 Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
 pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
 Egyes példány ár: hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30
 fillér. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek,
 gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
 rendszer előfizetési díj kétszerese.

**A világ legfinomabb műszerének
 feltalálója**

1873 október 3-án született Hermann Anschütz, egy
 matematika- és mechanika tanár fia, aki később a világ leg-
 finomabb műszereinek feltalálásával tette világírúve a ne-
 vet. Szerencés kezű fiatal tudós hármas éves korá-
 ban kezdett egy olyan irányú szerkesztésének gondola-
 tával foglalkozni, amelyet vasúti járművek, repülőgépek és
 tengeralattjárók is lehet használni, ahol az osi magne-
 ses irányú csodót mondott. Az alap gondolatot a híres
 francia fizikusnál, Foucaultnál találta meg, aki a „Comptes
 Rendus” című folyóiratban egyik rendkívül szellemes
 tanulmányban már 1852-ben kimondta, hogy a földet
 őrjási porgettyűnek lehet tekinteni, mely az egyenlítőn
 másodpercenként 1000 méteres forgási sebességet fejt ki
 és minden gyorsabban forgó porgettyűt arra törekszik,
 hogyha minden irányban szabadon mozoghat, tengelye
 a földporgettyű tengelyéhez képest merőleges helyzetet
 foglaljon el.

Akkoriban azonban ilyen porgettyűt még nem lehet-
 tett szerkeszteni, mivel csak a váltóárammal lehet azt a
 percenként 21.000 fordulatot elérni, melyre egy porgettyű-
 nynek szüksége van ahhoz, hogy egy védőburkolta bezár-
 va hónapokon át foroghasson. Anschütz, akiben sokan a
 kor legzseniálisabb feltalálóját látják, a súlyos problé-
 máát ugyiszólván kapásból megoldotta és porgettyűs irány-
 tűje egy év múlva már használatban is volt. A találmány
 lényege három egymással összekapcsolt porgettyű, me-
 melyek egy higanycsövényben uszó üres vasgömbö-
 vanna odaerősítve. A hat kilogram súlyú porgettyűk forgás-
 közben a forgási erő következtében 3000 tonnányi tö-
 negrek felelnek meg, így tehát a mágnesnél összehason-
 líthatatlanul nagyobb erővel kényszerítik magukat a
 földelő- irányával párhuzamos irányra. Egy hónap
 alatt körülbelül egy milliárd fordulatot végeznek és az a
 legfőbb oka annak, hogy külső hatásokkal szemben ugy-
 szólván teljesen érzéketlenek.

— **A miniszteriumok megyei szervei a prefektus
 hatáskörébe tartoznak.** Bucurestiből jelentik: A hi-
 vatalos lap október 5-i 232. számában megjelent ren-
 delet törvénnyel a közigazgatási törvény 99. szaká-
 szához új bekezdést fűztek. Ez kimondja, hogy a mi-
 niszteriumok és más közintézmények külső szervei,
 beleértve az egyházi szerveket is, a megyei prefektus
 özigazgatási ellenőrzése alá kerülnek. Kivételek
 az igazságügyi, nemzetvédelmi, vasúti és felső okta-
 tási szervek.

— **BIRÁK ÉS CSALÁDTAGJAIK MENTESÜ-
 LNEK AZ UTAZÁSI ENGEDÉLY FELMUTATÁSA
 ALÓL.** Bucurestiből jelentik: A vasúti vezérigazgató-
 ság közli, hogy a belügyminiszterium rendelete ér-
 telmében a bírák és családtagjai (feleség és kiskorú
 gyermekek) mentesülnek az utazási engedély kötele-
 zettsége alól. Ezek személyazonosságának igazolása
 a vasúti utazási könyvecské alapján történik.

— **Vállalatok és munkaadók figyelmébe.** A ti-
 misoara-temesvári munkaügyi vezérfelügyelőség
 közli a vállalatokkal és munkaadókkal, hogy az ér-
 venyben levő rendelkezések értelmében az egyetemi
 hallgató és középsikolások katonai előképzős ifjakat
 minden szombat délután 2 óra 20 perctől 6 óra 20
 percre, a városi előképzős ifjakat minden vasárnap
 reggel háromnegyed 7 órától déli 12 óráig és végül
 az iskolán kívüli nevelésben résztvevő ifjakat ugyan-
 csak minden vasárnap reggel háromnegyed 7 órától
 déli 12 óráig kötelesek szabadságotlni.

— **A bolíviai katonai attasé rejtélyes halála** Me-
 xikóban. Buenos Airesből jelenti a Rador: Tijelina
 őrnagyot, Bolívia mexikói katonai attaséját — Me-
 xikóból származó értesülések szerint — holtan ta-
 lálták. A fején súlyos sérülések nyomait találták. Ed-
 dig még nem tudták megállapítani, hogy gyilkosság
 történt-e, vagy pedig önkézzel vetette véget életé-
 nek.

— **Az Egyesült Államok ankarai nagykövete**
 Washingtonban. Amszterdamból jelenti a Német
 Távirati Iroda: A bosztoni rádió közölte, hogy Steinhart,
 az Északamerikai Egyesült Államok török-
 országi diplomáciai képviselője repülőgépen Wash-
 ingtonba érkezett. Steinhart az újságírók kérdé-
 sére válaszulva kijelentette, hogy azért utazott Wa-
 shingtonba, hogy ott Roosevelt elnökkel és a külügy-
 miniszterrel tanácskozzék.

**Rablótámadás meséjével közel másfélmillió leit
 akartak eltulajdonítani az állam pénzből**

Turda-Tordáról jelentik, hogy Albac község
 csendőrségén megjelent: Nicoara Victor, dohányle-
 osztó, Marcodan Ioan nevű helyettes és Bogdanovszki
 Nicolae soffőr és elmondották, hogy
 gépkocsijukat utközben négy álarcos, fel-
 fegyverzett bandita megállította,
 majd a gépkocsin levő egy millió 200.000 lei kész-
 pénzt és 128.000 lei értékű bélyegárut elrabolva, el-
 menekült. A nyomozás során azután kiderült, hogy a
 készpénzt és bélyegeket ők tulajdonították el Cretu
 Ioan turdai-tordai lakos és főnökük tudtával és bele-
 egyezésével. Amikor kihallgatták őket, egymásnak
 ellentmondó vallomást tettek és a fegyverekkel, va-

lamint gépfegyverrel rendelkező állítólagos rablókr
 sem tudtak személyleírást adni. Végül bevallották
 hogy

az egész mesét kitalálták, mert a pénzt ők
 akarták megtartani maguknak.

A hegyes vidék egyik pontján megállították a gé-
 kocsi, feltörték a vaskazétát, amelyben a pénz volt
 azután az üres kazettát egy patakba dobták. A tun-
 dai-tordai ügyesség házkutatást tartott a dohány
 és monopoláru szétosztásával megbízott Cretu Ioan
 lakásában, ahol az eltulajdonított összeg és bélye-
 hiánytalanul meg is volt. Valamennyit letartóztatották

— **TILTOTT POLITIKAI IRATOK BESZOL-
 GÁLTATÁSA.** Bucurestiből jelentik: A hivatalos
 lap október 5-i 232. számában megjelent rendelet-
 törvény kimondja, hogy tizenöt napon belül köteles
 mindenki beszolgáltatni a birtokában levő tiltott po-
 litikai eszmetervezésre szolgáló nyomtatványokat,
 kéziratokat, képeket, rajzokat, valamint más tár-
 gyat, amely alkalmas a fenti célra. A beszolgáltatás
 várcsokból az illetékes rendőrkerületnél, falvakon a
 csendőrségnél történik. A rendelkezés ellen vétőket
 egy évtől öt évig terjedő fnyeszerentűi táborba uta-
 lással büntetik. Visszaszedés esetén a büntetés tíz évi
 kényszermunka és vagyonelkobzás.

— **Cukor a timisoara-temesvári lakosság számára.** A
 timisoara-temesvári közéleti hivatalban a cukor-ki-
 osztáshoz szükséges előkészületeket végzik. A szeptember
 hónapra szóló cukor kerül szétosztásra. Keresztényei fej-
 adagja 50 dekagram, míg a zsidók személyenként 10 de-
 kagram cukrot kapnak. Az előkészületek befejeztével el-
 rendelik a szétosztást. Kórházak és intézmények, amelyek
 a személyek száma után kapnak cukrot, a közönséggel
 egyidejűleg jutnak cukorhoz. A cukrászoknak és
 vendéglősöknek továbbra is havonta adnak cukor-
 ellátást. Timisoara-Temesvárott jelenleg mintegy 6-7
 vagonrakomány cukor jár a cukrászoknak és mintegy 4
 vagon a vendéglősöknek, és kávéosoknak, havonta.

**ARCA ÜDE, SZEP, FIATAL, BÁRSONYOSSÁ
 LESZ A DR. FÖLDES FELE GENIUS AREKRÉM
 HASZNÁIATÁÓL.** Egy tégyel éjszakai, vagy nap-
 pali arckrém 100 lei, GENIUS PUDER, GE-
 NIUS SZAPPAN 100 lei. Készíti Dr. Földes
 gyógyszertár, Arad.

— **Adományok.** A J. a mindenkor segítő Szilv
 nevében a dr. Kakuk csecsemőgondozó és napközi
 gyermekotthon javára 500 leit, Szent Antal nevében
 pedig a frateliani-ujkissodai napközi gyermekotthon
 számára, lapunk kiadóhivatala után, 200 leit ado-
 mányozott.

— **Az első vaskereszt Lujza porosz királynő sí-
 emlékét ékesíti.** Hitler vezér és kancellár hős katonáit
 a vaskereszttel tünteti ki, azzal az érdemrenddel,
 amelynek jelvénye már az előző háborúban is számos
 vítez katonára mellét díszítette. Ezzel kapcsolatban
 nem érdekeltlen talán meg'adni, hogy ki kapta az
 első vaskeresztet és megvan-e. Az első vaskereszt
 még most is megvan Hohenzieritz kastély kertjében.
 Amikor III. Frigyes Vilmos király 1813 március
 10-én, két évvel előbb meghalt felesége szüle ésnap-
 ján Boroszlóban a vaskereszt érdemrendet alapította,
 az első elkészült példányt elhunyt felesége síremléke
 számára jelölte ki. A síremlék a Hohenzieritz kastély
 kertjében készült el. A kuppólával ellátott síremlék
 belsejében egy oszlopon áll a királyné szobra. Az osz-
 lopon pedig megtalálható az első vaskereszt.

— **Kettős betörés Bucurestiben.** Bucurestiből je-
 lentik: Zamfirescu Gheorghe és Stoia Ioan kereske-
 dők feljelentést tettek a rendőrségen ismeretlen tet-
 tesek ellen, akik az elmúlt éjszaka folyamán az üzlet-
 helyiség mennyezetének kibontásával a pénztárból
 800 ezer lei készpénzt, egy női aranyórárt, egy gyé-
 mánygyűrűt és 10 ezer lei értékű bélyegvet loptak.
 Constant Irina ugyancsak bucuresti kereskedő is fel-
 jelentést tett, hogy üzletéből 120 ezer lei készpénzt,
 negyven méter ruhaszövetet, hetvenöt méter vász-
 nat, nagyobb mennyiségű selymet, női harisnyát és
 férfinget loptak. A kár eléri a 700 ezer leit.

— **Egyházi bucsu.** A timisoara-temesvári máso-
 dik kerületi római katolikus egyházközség október
 11-én, vasárnap rendezi meg az egyházi bucsút, Ke-
 reskedők, akik eladási helyre igényt tartanak, elő-
 jegyzés végett október 9-én, pénteken, vagy 10-én,
 szombaton délután 3 és 6 között jelentkezzenek az
 egyházközségi irodában, Coronini-tér 13. szám alatt.

— **Tilos az utazás a kórolajvontakon.** Bucurest-
 tiből jelenti: A vasúti vezérigazgatóság ismételtén
 közli, hogy magánszemélyeknek tilos a kórolajvonta-
 kon utazni. Akiket az ellenőrzés során megtalál-
 nak, a pénzbírságon kívül táborba utalják.

— **Legközelebb lesz olajkiosztás.** Timisoara-Temesvár
 város legközelebbi ételolajat osztat ki a lakosságnak. A
 olajszállítmány, a közéleti hivatal értesülése sze-
 rint, már utban van.

— **A rádiótársaság felhívása a késedelmes elő-
 fizetőkhoz.** A timisoara-temesvári posta rádiós, talya
 figyelmezteti a rádióelőfizetőket, hogy az októ-
 ber 1-ig esedékesé vált díjak kiegyenlítését e hónap
 15-ig végezhetik bírságmentesen. Aki ezen a napyn
 tul is adós marad az előfizetéssel, azt orvhallgatónak
 tekintik és 5860 leitől 24.000 leig terjedő pénzbírság-
 gal büntetik. A díjak kifizetését napon'a 9-12 órá-
 4-6 óra között fogadják el.

— **Tíz napon belül lebélyegezhető a „fekete”
 öngyújtókhoz.** Az aradi dohánygyedővárosi hivatal
 (C. A. M.) közli, hogy a lebélyegezetlen öngyújtókat
 tíz napon belül lehet bélyegeztetni. Az öngyújtót bí-
 lyeggel ellátott kérvénnyel kell beadni a Carol-körút
 2. szám alatti hivatalban és a lebélyegzésért 400 lei
 fizetendő. A tíz napos határidő eltelté után nem bé-
 lyegzik le a „fekete” öngyújtókat.

— **József Ferenc főherceg a nemzetközi fürdőkon-
 gresszusról.** Pozsonyból jelentik, hogy József Ferenc fő-
 herceg, a Nemzetközi fürdőszövetség elnöke nyilatkozatot
 adott a Gardista közli szlovák lapnak. Vázolta a Nemzet-
 közli Fürdőszövetség ez évi ülésének céljait, kitér Szlo-
 vakia fontos szerepére az idegenforgalom terén.

— **Az ajándéka adott vasuti felszerelés.** Amikor
 egy francia vasutársaság a kínai császárnak egy fél-
 mérföldes vasuti felszerelést ajándékozott, a császár
 csak a sineket és a kocsiakat fogadta el, mert a moz-
 donyt túlságosan félelmetesnek találta. A vasutnak
 különben így is jó hasznát vette, mert a mozdonyt
 egy csapat kulival helyettesítették.

— **Bezárták az aradi strandfürdőt.** Az aradi
 Neptun strandfürdőt hétfőn bezárták. A kabinok
 bérőinek minél előbb ki kell ürítenők kabinjukat,
 mert az otthagyt holmikért nem vállal felelősséget
 a város.

— **Allami borpincét kap Szilágyosmlyó.** Mint Buda-
 pestről jelentik, Bánffy Dániel báró földművelésügyi mi-
 niszter a milliárdos mezőgazdaságfejlesztési munkaterv
 keretében Szilágyosmlyó megyei városban új állami bor-
 pince felállítását határozta el. Ezzel Magyarországon az
 állami borpincék száma 19-re emelkedik.

— **Agyonverték velük mulató barátjukat.** Brai-
 laból jelentik: A megyebeli Tataru községben Vasile-
 scutu Vlad, Musat Marin, Zavoianu Vasile és Negrau
 Constantin ez utóbbi házában cigányzene mellett mu-
 lattak, amikor beállított Nicolai Toma falubeli lak-
 kos, hogy bizonyos szerződés megkötésére nézve be-
 széljen. A négy előbbi meghívására Nicolai is helyet
 foglalt az asztalnál. Később nézeteltérés támadt kö-
 zöttük, emiatt Nicolai egy vasrudallal úgy összever-
 ték, hogy rövidesen meghalt.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64

Egyedüli mozgó nyitott tetővel

Ma, szerdán utóljára!

Előadások 5, 7:30 és 9:30 órákor rendszeres,
 3 órákor 30 leies egyseges helyyákkal

Tommaso Grossi
 monumentális, regénye;

MARCO VISCONTI

Egyesített heti hirdető a legujabb eseményekkel.

Jön!

ALIDA VAL
 legujabb és legszebb műve

„Tott szerelem

— **Antonescu Ion** tábornagy-államvezető ellenőrző látogatása a bucaresti dohánygyárban. Bucur. stíből jelenti a Rador: Antonescu Ion tábornagy-államvezető Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök társaságában ellenőrző látogatást tett a bucaresti Belvedere dohánygyárban, ahol megállapította a munka alapos megszervezését, az egészséges gazdasági és szociális természetű intézkedéseket, amelyeket az autonóm monopolpénztár vezérigazgatója foglalt el, anafosított a munkások és a zavartalan munkamenet érdekében. A technikai megszervezés, a munkások iránti gondoskodás és az állam érdekében kifejtett eredményes munka miatt úgy a vezérigazgatót, mint a vállalat tisztviselőit és munkásait példaképül állítja az ország elé.

— **Vasúti szerencsétlenség Bombay és Pesawar között.** Bangkókból jelenti a Rador, hogy a Bombay—Pesawar közötti vasúti szerencsétlenséget szabó észecselekmény okozta. Tízennégy ember meghalt, harminc megsebesült.

— **Gépkocsivezetői tanfolyam.** Az aradi ipari liceumban három hónapig tartó nyilvános gépkocsivezetői tanfolyamot tartanak, amelyre október 10-ig lehet beiratkozni. A tandíj 7500 lei, amelynek fele a beiratkozáskor, másik fele a tanfolyam második hónapjában fizetendő. A beiratkozáskor az alábbi okmányokat kell bemutatni: születési bizonyítvány állampolgársági igazolvány és iskolai bizonyítvány másolatban, erkölcsi igazolvány, orvosi bizonyítvány és vérvizsgálati bizonyítvány, mindhárom eredetiben.

— **Magyarországi műgyegetem új tanszéke a talfajtan.** Budapestről jelentik, hogy a magyar mezőgazdasági kultúra fejlődése szempontjából fontossága van a magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelkezésének, amellyel a műgyegetem mezőgazdasági fakultásán a talfajtan számára külön tanszék szervezését rendelte el, s egyidejűleg Mados László vegyész-mérnököt, műgyegetemi tanársegédet egyetemi nyilvános rendes tanárra nevezte ki e tanszék vezetőjévé.

— **Hagy erócses film története.** Körülbelül öt évvel ezelőtt az amerikai emeoz filmelvételek készített Kemal-pasa magánéletéről és hivatali ténykedéseiről, amely tárgyalások közben, ábrázolta, nagyon megnyerte a nézők szívét. Az amerikai később visszatért Amerikába, ahol a filmet Roosevelt előtt is hasonló sikerrel mutatta be. Azóta azonban a film el is senki sem tudott nyomára akadni. Amint az isztanbuli vármérségek egy éve óta elváromatlanul heverő gazdátlan csomagot nyilvános árverésre bocsátottak, a benne talált jáékfilmek között előkerült a sokat keresett film is, melynek értéke Kemal-pasa halála óta természetesen rendkívül megnövekedett. A filmről most másolatokat készítenek és az egész országban be fogják mutatni.

— **Orvosi hír.** Dr. Schlesinger László (medic evreu) újra rendel. Timișoara-Temesvár II. 3 August utca 5 szám. délelőtt 8—10-ig, délután 3—5-ig. Telefon 21-13.

— **Kilencvenéves volt a „Pillanat” szerkesztője.** Kilencvenéves korában nemrég halt meg a norvég „sajtó” egyik legérdekesebb alakja, aki egy személyben volt újságkiadó, szerkesztő és riporter is. Maehlum, a „Pillanat” című újság tulajdonosa, aki most a kiadást végleg feladta, különös újságját nagyon eredeti módon szerkesztette. A következő szám anyagát mindig az éppen megjelent szám árusítása közben beszélgetések útján gyűjtötte össze és az ezermily érdekes apróságokkal látta el a helybeliek számára olyan érdekessé tudta tenni, hogy nemcsak „pillanatnyi” megélhetést, hanem igen tekintélyes hosszúságú életet is tudott magának vele biztosítani.

— **A bolgár miniszterek elindultak Romániába.** Szófiából jelenti a Rador: Hétfőn este elindult Romániába Vasileff mérnök bolgár közgazdasági miniszter és Radoslavoff közlekedésügyi miniszter, akik a román kormány meghívására látogatnak Bucurestibe.

— **Uj összefoglaló árrendelet.** Timișoara-Temesvár város gazdasági osztálya új rendeletet készít. Az új árrendelet október 15-én jelenik meg és felöleli az összes érvényben lévő előírt árakat.

— **A levelezőlapok fogyasztása megnövekedett.** A postavezérigazgatóság közli, hogy a levelezőlap fogyasztás tekintélyes növekedése lehetetlenné teszi azt, hogy a postahivatalokat és eladó helyeket megfelelő mennyiségű postai levelezőlappal lássák el. Ezért ajánlják, hogy a közönség a levelezést levelezőlap helyett levélben bonyolítsa le. A szükséges bélyeg, levélpapír és boríték rendelkezésre áll. A postahivatalokban és trafikokban olyan borítékok is kaphatók, amelyekre a bélyeget reányomták.

— **Furtwängler rendezi a bécsi operában a Tristan és Izolda opera előadását.** Wilhelm Furtwängler, a neves német karnagy elhatározta, hogy az idén ő rendezi a bécsi operában bemutatásra kerülő Tristan és Izolda című Wagner-opera előadását. Tavaly a Figaro című operát rendezte nagy sikerrel és most színben nagy érdeklődéssel várják újabb rendezői munkáját.

Takarékoskodjunk a kenyérrrel!

— **Megjutalmazott sokgyermekes anyák.** Sepsiszentgyörgyről jelentik: Tizenegy sokgyermekes székely anya, akiknek összesen 104 gyermekük van, érmét és pénzjutalmat kaptak. Székelyudvarhelyen 6 sokgyermekes anyát jutalmaztak meg, akiknek összesen 59 gyermekük van. Jutalmat kaptak a kézdívásárhelyi sokgyermekes anyák is.

— **A higyóvadász rekordja.** Pilsen közelében él egy 65 éves ember, aki kigyóvadásznak nevezi magát. Nap-nap után az erdőben cserkészik és van eset, hogy egy nap 60 keresztet viperát ejt százmányui. Allitása szerint ifjúkora óta összesen 65.000 keresztet viperát ütött agyon vagy fogott el élve. A veszedelmes hullók már többször megmárták, de a sok kigyómarás miatt teste a mérgeggel szemben teljesen immunissá vált.

— **Hogy ült régen egy nő a kerékpáron.** 1898-ban egy családi folyóirat azoknak a hölgyeknek, akik „azt gondolják, hogy nem tudnak a kerékpározásról lemondani”, a következő szoknyaszabásmintát ajánlotta: „Ez a ruhadarab elől tökéletesen zárt, oldalt egészen a legalsó pedálhelyzetig ér és hátul csupán igen mérsékelt hasítékkal enged helyet a hátsó keréknek. Az elküthetetlen lábmozdulatokat majdnem teljesen elrejtí és a kerékpározó amazon izléseles benyomását elviselhető mértékben enyhíti”.

A finn újságírók látogatása Brasov-Brassóban

Bucurestiből jelenti a Rador: A finn újságírók csoportja Oskar Walter Cisek helyettes sajlóigazgató vezetésével hétfőn Bucurestiből Brasov-Brassóba utaztak. A finn vendégek a Targoviste, Campulung, Racar és Bran utvonulat használták és utközben a történelmi emlékművekben, valamint a táj szépségeiben gyönyörködtek. Este Sova tábornok helyőrségi parancsnok, vacsorát adott a finn újságírók tiszteletére.

— **Litvinov tárgyalása.** Amszterdamból jelenti a Rador: Litvinov washingtoni szovjet nagykövet megbeszélést folytatott Sumner Welles külügyi államtitkárral. A szovjet nagykövet a megbeszélés után kijelentette, hogy a tárgyalások során nem volt szó a második frontról, hanem csak általános jellegű kérdésekről tájékoztatták egymást.

— **Aradi szabotázsiületek.** Farkas Ignác aradi kereskedő az aradi piacon a hatóságilag szabályozott árnál drágábban vásárolt zöldséget, ezért két hónapi munkatáborra ítélte a szabotázsbíróság. Dospod Mihály aradi vendéglőst egy hónapi munkatáborra ítélték, mert az ételapon nem tüntette fel a fix-menüt és a megengettnél magasabb árat számított. Stefanov Josifné aradi tejesasszonyt azért ítélték egy hónapi munkatáborra, mert a tej literjét az akkori 22 lej maximális ár helyett 26 leiert árusította. Rusu Ilie kereskedő ugyancsak egy hónapi munkatáborra kapott, mert nem függesztette ki az árakat. Polyák Imréné kereskedőné egy kenyérről 20 leit számított, ezért két hónapi munkatáborra ítélték. Barba Traian, Savici Ioan paullisi-pálosi és Dorogi Pál zimanduzi-zimánkői gazdát két-két hónapi munkatáborral sújtotta a bíróság, mert engedély nélkül borjút vágtak. Bora Vasile vendéglős huzalban napon húst vásárolt Birau Petre mézáróstól. Ezért mindkettőjüket megbüntették két-két hónapi munkatáborra.

— **Muzeummá avatták a kassai Mildós-börtönt.** Kassáról jelentik, hogy Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter megnyitotta a felsőmagyarországi Rákóczi-muzeum kassai igazságszolgáltatási és városörökfeneti osztályává alakított Mildós-börtönt. Az épület 1460 körül eredetileg egy gazdag patricius család lakóhelyeül szolgált, később egy fazekasműhely működött benne és 1618-ban lett a város börtöne.

— **A csodálatos mandarin Milánóban.** Bartók Béla Csodálatos mandarin című pantomimját a milánói Scala színház október 14-én mutatja be. A bemutatás előadást és az utána következő kettőt Ferencsik János fogja vezényelni, aki már Milánóban tartózkodik és magával vitte Bartók egyes módosításait, melyek között egy új befejező zenekari rész is van. Milánóban nagy érdeklődés előzi meg a magyar bemutatót.

— **Legyező mint névjegy.** Japánban a legyező nemcsak a legdivatosabb ajándékok egyike, hanem egyúttal a névjegy szerepét is betölti. Esküvők alkalmával csak a család legközelebbi barátai adnak ajándékot, míg a távolabbi ismerősök legyezőt küldenek és erre írják jókívánásaikat. Az újévi üdvözléseknek hasonlóképpen ez a szokásos formája.

— **Az udvarhelyi tanítók megírják községük történetét.** Az udvarhelymegyei Népművelő Bizottság felszólította a tanítókat, hogy írják meg községük történetét. A falusi tanítóság örömmel fogadta az érdekes tervet, sőt néhányan már meg is írták községük történetét. Ezzel kapcsolatban minden községben megindult a néprajzi gyűjtés és népművelési falunapokon népművészeti kiállításokat rendeznek.

— **Anyakönyvi hírek.** A timișoari-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Vermeșan Valeriu erdész-mérnök leánya Carmen, Mureșan Dumitru táncártnar leánya Stela, Stein Péter gatajai-gatajai állatorvos fia Hagen, Rivis Constantin vasúti kauluz leánya Livia, Ober József asztalossegéd fia János. Meghaltak: Özyveg Marincec Ecaterina 77 éves. Weiter József 78 éves sanandrei-szentandrási munkás, Radulescu Maria 3 hónapos.

— **A nadrágesináló festőművész.** A sixtusi kápolna híres óriásfreskója, Michelangelo „Utolsó ítélet”-e ruháiban alakjaival később annyi bozánkozásra adott alkalmat, hogy IV. Pál pápa elhatározta a megsemmisítését és csak több befolyásos személyiség hathatós közbenjárására volt hajlandó a meztelen alakok „felruházásával” beérni. Az átfestés munkáját Daniele da Volterra festővégezte, akinek a népryelv ezért a hálátlan feladatért a „nadrágesináló” csufnevet adta.

FORUM, ARAD

TELEFON 20-10

Ma az év legnagyobb történelmi film bemutatója!

A velencei filmverseny első díjat nyert filmreke! NAGY FRIGYES a nagy király hét éves háborúját, életét és küzdelmeit eleveníti meg ez a film órák

Nagy Frigyes

Rendezte: VEIT HARLAN
A főszerepben:

Otto G. Bühler, Kristina Söderbaum, Gustav Fröhl, Hans Nielsen, Paul Wegener, Paul Henkels, Hilde Körber

Előadások 3, 5, 7-15 és 9-30 órákor
Műsoron kívül a legutóbb 34. számú híradó

TOBIS

Ügyeletes gyógyszerárak

Szerdán, október 7-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot: Földes (Eminescu utca) és Woltsch (volt Bernáth, az Állomás mellett).

Szerdán, október 7-én Timișoara-Temesvárott a következő gyógyszerárak tartanak ügyeletes szolgálatot: Belváros: dr. Lupea (10 Mai utca), Gyárváros: Maszalits (Badea Cartan-tér), Erzsébetváros: Sárga (Porumbescu utca), Józsefváros: Ursu (General Dragalina-tér), Mehalában a Corvin, Fratelian-Ujkissodán a Panajoh és Freiforfon-Szabadfalun az Eremici gyógyszerárak.

Mozi

Szerdán, október 7-én Aradon a mozik műsora a következő: Aro: A velencei hóhér (olasz film). Corso: Marco Visconti (olasz film). Forum: Nagy Frigyes (német film). Uránia: Egy mámoros éjtszaka (olasz film).

ASSZONYAINKNAK

HALLGATNI ARANY!

Sokat busznak az emberek azon, amit mondtak, vagy azért, mert valaki így vagy úgy félreértette szavakat. Sőt, ha akármelyikünk végig gondol saját életén, nincs közöttünk egy sem, aki avval büszkélkedhetnék: „En mindig helyesen beszéltem, én soha belondságot nem mondtam”, mert egészen biztosan mindenki tett vagy szolt már olyat, amiért most, ha visszagondol reá, szégyenkezve vagy bosszankodva az ajkába harap.

Azt hiszem, tul nagy jelentőséget tulajdonítunk a beszédnek. Annak is, amit mondunk, annak is, amit rólunk mondanak. Pedig ezzel túlértékeljük az elszálló szavakat. Elemezzük csak szigoruan magunkat, Gyermekkorunk óta hány meggondolatlan szó hagyta el ajkunkat. Azért, hogy beszédünk szinesebb, élénkebb legyen, hánszor esufoltuk ki azokat, akiknek egy-egy dicsérő szaváért különben elepedtünk. Azóta is, ha tárkiról beszélünk, — nem is rosszat. — nagyon ritkán szeretnénk, ha az illető meghallgatná. Nem mintha mindig megszólánánk, de a mondatokat önkéntelenül is másként fogalmazzuk meg, ha valaki jelen van, mint amikor távol tudjuk. Azért jaj lenne nekünk, ha mindent hallanánk amit a hátunk mögött beszélnek. Mert ha rólunk van szó, akkor halálosan komolyan veszünk minden szót.

Pedig ritka kivétel az a beszéd, amely előre megfontoltan, öntudatosan és céltudatosan indul el, hogy fullánkot szurion, vagy konholyt hintsen, vagy glóriát vonjon valaki köré.

Rendszerint nincs mélyebb alapja a társalgásnak. Pillanatnyilag és önkéntelenül is ezer külső dolog befolyásolja szavainkat; függ beszédünk pillanatnyi

közérzésunktől, hangulatunktól, egészen más irányu vagyainktól, élménytől, véletlen benyomástól, amely mint valami felhő elsuhan, megüli egy pillanatra lel-künkét. Ezért beszédünk inkább pillanatnyi hangulatunkat, mint meggyőződésünket fejezi ki.

Az öntudatos, céltudatos beszéd nem a minden- napos élet társalgása. És aki mindig céltudatosan helyezi el szavait, mint valami pontos időre beállított petárdát, az vagy diplomata, vagy gonosztevő. Ez pedig mégis csak kivétel. Más az is, ha valamit előre el- határozunk, hogy: ezt pedig megmondom.

Most a szokásos társalgásról beszélünk és meg- vigasztaljuk mindazokat, akik utólag busznak egy- egy rosszul megfogalmazott, elejtett mondaton, hogy ne bánkodjanak, mert az embereknek csak az marad meg az emlékezetükben, ami rájuk vonatkozik. Kül- lönben mindent elfelejtnek, minden felett napirendre térnek. A rosszul mondott szót pedig egy jól alkalmazott másik szóval igen sokszor és igen könnyen helyesbithetjük.

Minden ember követett el már az életben nyelv- botlást. Egyes-egyedül a hiúságunk az, ami nem tud belenyugodni és háborog az elkövetett hiba miatt. Mert úgy szeretnénk, hogy mások tökéletesnek lássa- nak. Ezért van az, hogy legjobban arra az emberre haragszunk, aki hibáink tanúja volt. Saját megszé- gyenülésünket tudjuk legkevésbé megbocsátani em- bertársunknak.

A tapintatos leány, asszony tehát arra vigyáz legjobban, hogy szavai miatt embertársának ne kell- jel előtte — szégyenkeznie. Ebben az értelemben kü- lönösen találó a régi mondás: Beszélni ezüst, hallgat- ni arany. (a. m.)

tekintet nélkül arra, hogy száraz időjárás van vagy esős.

körbe megrepednek, sőt felületükön még több kisebb-nagyobb repedés támad,

husuk lisztes, kásás, amellet, vizenyös és élvezhetet- lenné válik. A tíz éves és teljes termőben lévő fa na- gyon gazdagon vigázzik, köt és minden gyümölcsét megneveli mindaddig, amíg ez az állapot bekövetke- zik, az után a repedésen keresztül levegőt kap az alma belseje, megbarnul, oxidálódik s elrohad. A hely- színre kimelve, arról győződtem meg, hogy a gyü- mölcsfa mélyrétegü, jó kerti földben, körülbelül két méterre áll egy négy méter mély vedres kuttól s gyö- kerei éppen a talaj mély rétegeztégre folytán köz- vetlenül a vízszinhez, sőt az idei vízállás mellett mélyen a víz szintje alá hatolnak be s állandóan a víz- ben vannak. A fának a vízszállítása olyan erős hogy az amák repedéseinek szélén vízesepek is megjelen- nek.

Szinte gyöngyözik a gyümölcs.

Elhhez hasonló jelenséget többet figyelhetünk meg a szabad természetben is, így például korán reggel, amikor a levegő még elég páratelt, a fűfélék csucsán jelenik meg egy-egy csepp víz, — vagy a közismert és kedvelt szobanövény, a Ficus kipaítanó hajása végén jelenik meg egy-egy vízesepp. A páratelt levegőjü növényházakban pedig napirenden van a kü- lönböző növényfélések levelein a tudományos nyel- ven „könnyezés” néven ismert jelenség. A jelen adott esetben, mely évről-évre megisméledődik, az egyébként élethetően erős növesü, de teljesen haszontalan alfafa tekintetében

nem tudtam tulajdonosának más tanácsot adni, mint hogy a fát vágja ki

s helyébe de mindenesetre legalább két méterrel tá- volabb olyan fát ültessen, amelynek ha gyökerei le ü- érnek a víz mélységébe, nem fog így viselkedni. Ilyen gyümölcsnem például

a szilva, amely az állandó nedvességet is na- gyon jól tűri s az nem okoz életműködésében semmiféle zavart.

Ez az eset szolgáljon tanulságu, amikor például gaz- dasági udvarunkba gyümölcsfát kivánunk ültetni. Tartsuk be a kuttól a kellő távolságot s különösen ha bővizü és aránylag magas vízállásu kuttól van szó, annak közelébe ne ültessünk mást, mint szilvaféléit. Az ismertett alfafa egyébként egészséges volt s csak a gyümölcsök pusztulásában jelen kezett a ká- ros hatás. A helyére ültetett körte-, méginkább cse- resznye- vagy sárgabarackfa már régen sárgaságba esett és menthetetlenül elpusztult volna. Dr. E. I.

UDVAR ÉS KERT

Mikor ültessünk ?

Az őszi ültetés hosszú időre elhuzódik. Általában a lombhullástól addig lehet ültetni, amíg a talajban a fagy 20 centiméternél mélyebbre nem hatol. Így az időjárástól függ, hogy meddig ültethetünk. Alapá- lósságban

október elejétől november végéig, december első napjaig.

Az őszi ültetés előnye kétségtelenek és kísérletileg is igazolhatók. Ha nagyobb, vegyes telepítésről van szó, akkor elsősorban azokat a fákat ültessük, amelyek tavasszal korán fakadnak. Tehát őszi barackot, man- dulát, boglyóskó közszül pöszméték, ribizkét, azután a cseresznyét, meggyet. Ha tehát ez szükséges és a munkát nem tudjuk másképp beosztani, a többi később kihajtó fanem ültetése maradhat tavaszra.

Minél korábban ültetünk őszi, annál biz- tosabb az eredmény.

A látszólag élettelen, lomb nélküli fa továbbra is életműködést fejt ki s a meleg talajban a gyökérzetén ajtett sebben, a sebek még a hideg bekövetkezése előtt szép eredménnyel befornak. A korai ültetésnek azonban

van egy nehézsége.

A természetes lombhullás rendszerint csak késő őszi- zel, fagyos, deres éjszakák bekövetkezése után áll be. Ha ilyenkor még hozzávesszük a faiskolai szállí- lással eltöltött időt, a korai ültetésből nem sok lesz. A faiskolák helyenkint úgy készülnek fel, hogy a visszahuzódás jeleit mutató fákról a lombozatot le- huzzák. Szükségtelen bizonyára hangoztatnunk, hogy ez az eljárás káros, mert

megzavarja a fát a természetes visszahuzó- dásban.

Amennyiben módunkban van ellenőrizni, igyekez- zünk ez az eljárást kiküszöbölni. (K-t)

Almafa a kut mellett

A közelmúlt napok egyikén egy érdekes esetre hivta fel egy gyümölcsstermelő a figyelmemet; ugyan- is hozott magával néhány Sándor cár-almát, amely- ről tudjuk, hogy csak szeptember második felében érik s mint előtte ismeretlen betegséget mutatta, hogy a gyümölcsök évről-évre már augusztusban,

HÁZTARTÁS

Évek múlva jön rá a háziasszony...

Mikor egy leány férjhez megy, legtöbbször, oly kevés volt az idő a „nyilatkozat” és az esküvő között, hogy anyja csak a legfontosabbakat mondata meg neki. Anyi gond és izgalom szakadt a nyakába s anyi féltés, aggodás huzódott a szívére, hogy a köz- beeső hónapok kelengyekészítésből, gyerekétől való bucsuzásból, nagy sóhajokból és álmatlan éjtszakák- ból álltak. Csak jóval később tudta meg ő is, a fiatal- asszony is, hogy mulasztás történt. Nemcsak a férjvel való bánásmódnak — vagy, mint valaki mondotta, a „férjkezelésnek” — és lekvárfőzésnek vannak bevált fogásai, de a háztartás gépezetének is, amelyhez hosszú évek tapasztalata után értenek csak az as- szzonyok. Ha a tapasztalásokat az anyák készen átad- hatnák leányainknak s a leányok elfogadnák, megta- karítanák a tandíjat, amit főleg könnyben és bosszu- ságban törlesztenek.

A szőnyeg fénye más, ha évente kétszer át- dörzsöljük-savanyú ott káposztával; a parkett világos, ha nem forró, lúgos vízzel suroljuk, hanem tiszta meleg szappanos vízzel.

Gyorsan elhervad a vágott virág? Tégy kevés- sőt a vázába, felfrissül.

Erős spárgára van szükséged? Áztasd a spárgát tims vízbe és szárítsd meg.

Ki akard mosni férjed töltőtollát? Csöppents a vízbe néhány csöpp ecetet.

Az akard, hogy a főtt burgonya meleg maradjon? Szird le, takard le konyharuhával, tedd be és burkold mindenestől újságpapírra.

Szaga van a vízvezetéknek? Önts bele meleg ká- véüledéket (kávépótló alját) és öblítsd forró vízzel.

Beszorult a palackba az üveg dugó? Óvatosan melegítsd gyertya fölött.

Szaga van az állott husnak? Az állott (még nem romlott) hus kellemetlen szagát teljesen elveheted, ha felfőzöd, a habot leszeded róla s ezután a fazékba pár nagyobb darab izzó szentet dobsz. A szén a hust néhány perc alatt szagtalanítja.

Avas a vaj? Gyurd a bőséges friss vízzel, hagyd több óra hosszat hűvös helyen állani s azután ismételd meg ezt az eljárást még kétszer, végül gyurd a- a vajat friss tejföllel és sózd meg szükség szerint. A vaj így visszanyeri kifogástalan ízét.

Nyikorog a cipő? Talpán néhány csepp olajat, lehetőleg lenmagolajat kell végigsepegetni s egy éjtszakára úgy hagyni. A talp is tartósabb lesz.

Ilyesmire csak évek múlva jön rá a sok házi- asszony, ha nem mondják meg neki. Szerencsére ma már a női szolidaritás oda fejlődött, hogy a nők kö- nek is szívesen segítenek és átadják a gyakorlatban bevált tapasztalataikat, — mint nekünk is a felsorolt jótanácsokat, — nem úgy mint nem is olyan régen, amikor egy-egy kölcsönként törtacéentből készakarva kihagyták valmit, hogy ne sikerüljön...

AR
O

MOZI, ARAD

TELEFON 24-45

Csütörtöktől

a francia filmgyártás leghatalmasabb filmje a

KARELINA

Pierre Blanche. Annie Ducaux

Ma, szerdán
utóliára

A velencei hóhér

KÖZGAZDASÁG

Mentesül a rendkívüli nemzetvédelmi illeték alól a falusi lakosság örlésre adott gabonamennyisége

Az érdekeltek kérelmére a pénzügyminiszterium engedélyezte a földművesek és általában a falusi lakosság által vám címén a parasztmalmoknak adott gabona és liszt, illetve falusi olajsajtolóknak ugyanilyen címen adott olajpogácsának a négyszázalékos rendkívüli nemzetvédelmi illeték alól való mentességét.

A rendelkezés falusi parasztmalomnak tekint a kereskedelmi malmok kivételével valamennyi falusi malmot, amely a fogyasztási adótörvények értelmében jogosítva van a falusi lakosság részére örlés végzésére. Falusi olajsajtolóknak tekint a pénzügyminiszterium rendelkezése azokat a berendezéseket,

amelyek a falusi lakosság számára olajsajtólásra kaptak engedélyt. Ide tartoznak a gépi erővel működésbe hozott sajtolók, vegyesen, gépi és más erővel mozgatott sajtolók és végül az állati vagy kézi erővel hajtott sajtolók.

A pénzügyminiszterium megengedte azt is, hogy a legfeljebb hetven hektár nagyságú földön gazdálkodó földművesek által a cséplőgép- és falusi olajsajtoló tulajdonosoknak vám címén adott gabonája is mentesüljön a négyszázalékos rendkívüli nemzetvédelmi illeték fizetése alól. Hetven hektáron felüli földbirtokok nem részesül ebben a kedvezményben.

A hadbavonultak ételmisszerjegyeinek letétbe helyezése

A katonai és polgári ellátási államtitkárság közli a mozgósításra behívott személyekkel, hogy elindulásuk előtt kötelesek jegyüket katonai egységüknél vagy az illetékes ételmisszerjegy elosztó hivatalnál letétbe helyezni. Az ételmisszerjegyfüzet letétbe helyezésekor kérvényt kell készíteni, amelyben feltüntetendő az elhasznált jegyek száma külön-külön valamennyi cikkre. Ugyanez a jegyfüzet borítékklappjára is rávezetendő. Az ételmisszerjegy tulajdonosa bizonylatot kap a letétbe helyezésről. Az anyakönyvi hivatalok hasonlóan járnak el az elhalálozottak ételmisszerjegyeivel.

Az áruüzér a fogyasztó zsebére tör, küzdjünk ellene!

Papirhulladékok kötelező beszolgáltatása

A nemzetgazdasági miniszterium rendeleti uton megtiltotta, hogy az állami, megyei és községi intézmények és magánvállalatok makulaturát használjanak tüzelőanyagként. A magánvállalatok leveleiket és üzleti könyveiket, amelyeket a kereskedelmi törvények értelmében bizonyos idő elteltével nem kötelesek megőrizni, ugyancsak az állami intézmények levél- és irattáráinak anyagát és minden elhasznált nyomtatványt a papirleadó hivatalnak kötelesek átadni. Az átvételi árat az országos árkormánybiztoság állapítja meg.

A török államvasutak vezérigazgatója Bucureștiben. Kemal Hidayet Serter, a török államvasutak vezérigazgatója Berlinből jövet Bucureștibe érkezett. Üdvözlésére megjelent a pályaudvaron Orezcaiu tábornok, a CFR vezérigazgatója, valamint a vasut több magasrangú tisztviselője.

Haladéktalanul jelentjük fel az áruüzéreket!

Allami kölcsönkötvények becserélése. A hivatalos lap 1941 április 1-i számában rendelet törvény jelent meg, amely négyszázalékos, valamint négyéves négyéves kamatozású egységes kölcsönkötvényekre történő becserélésre kötelezte az állam és az autonóm monopolpénztár (CAM) által kibocsátott járadékpapírok és címletek tulajdonosait. Az eredeti rendelet törvényben a becserélésre kitűzött határidőt több ízben meghosszabbították. Most a határidőt ismét meghosszabbították. Az új határidő 1943 március 31. Kivételt képeznek a monopolpénztár által kibocsátott négyéves négyéves kamatozású fűdínkpapírok, amelyek becserélését ez év október 31-ig lehet kérni.

URANIA sláger-filmszínház, Arad URANIA

Telefon 12-32,

Telefon 12-32

MA!

Két órán át élvezheti a minden mozzanatában szenzációs rendezésű olasz filmreket, mely két szerelmes szlv boldogságáról szól

GINO CERVI ■ ASSIA NORIS

felejthetetlen alakításával

Egy mámoros éjtszaka

elmű vi ág lág rben — Előadások 7.30 és 9.30-kor — 34. sz. háborus hí a ó — ONC-Film

Legideálisabb hasznító, tisztító és epehajtó a földes-féle

SOLVO-pirula

Egy doboz ára 38 lei. Készíti Dr. Földes gyógyszer-tára, Arad. Minden gyógyszertárban kapható

Határidő napló

OKTÓBER 10:

Kertészetek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Őcskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendők.

Öt kilógramnál nagyobb őcskagumikészletek havi bejelentése.

Allattenyésztők, borkészítő műhelyek és vállalatok, vágóhidak havonta eddig a napig tesznek bejelentést a községi vagy városi előjáráságon az előző havi sertés-, ló- és marhaszarufélékről.

OKTÓBER 14:

Kiviteli cégek havi tájékoztató lapjának (Bulletin informativ) beküldése a nemzetgazdasági miniszterium kivitelszervezési és előmozdítási igazgatóságához (Ministerul Economiei Nationale, Directiunea Organizarii și Incurajării Exportului).

OKTÓBER 15:

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétheti készletről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályához.

Utolsó határidő az egységes ellenőrző könyv (registru unic de control) beszerzésére.

SPORTESEMÉNYEK

A szombati ökölvívőmérkőzés iránt máris nagy az érdeklődés

A Chinezul-CAMT ökölvívő szakosztályának tevékeny vezetői, az UDR-mérkőzés sikeres megrendezése után, most újabb és sokkal nagyobb feladatot vállaltak magukra a București elleni mérkőzés megrendezésével.

București színeit ezen a versenyen az ottani CFR kitűnő öklözői képviselik. Velük szemben Timișoara-Temesvár válogatottja főleg a Chinezul-CAMT versenyzőiből áll majd, akiket két helybeli CFR öklöző, Dumitru Marin és Weiss Lipót egészít ki. A

Chinezul-CAMT-ből Kovalik, Zámory, Germán, Martha, Savits és Popovits jut szerephez.

Valamennyi timișoarai-temesvári versenyző komoly munkával készülődik a nagy küzdelemre, amely az előjelek szerint, minden bizonnyal igen jó sportot hoz majd.

Az ökölvívősportot kedvelő közönség körében máris igen élénk érdeklődés tapasztalható a szombati verseny iránt, amely különben a Sörgyár nagyszertárában, este kilenc órai kezdettel kerül eldöntésre.

Tizenhatezer nézője volt a helsinki viadalnak

A Helsinkiben jótékony célra rendezett nemzetközi atlétikai viadalnak 16.000 nézője volt. A finn atlétákon kívül német és svéd vendégek is rajtoltak a versenyen. Mint már megírtuk, a 3000 m-en Hägg győzött 8:19.6 idővel. A finn Storskrubb azonban 48.4 idejével megverte a svéd Franzent, aki 49.5 idővel második lett. A 200 m-en 1. Ohlsson svéd 22.2, 2. Kronqvist 23.2, 3. Koch német ugyancsak 23.2-vel. A magasugrást Nicklén nyerte 192 cm-es ugrással.

A svéd király a válogatott labdarugómérkőzésen

A Stockholmban megtartott Svédország—Dánia válogatott labdarugómérkőzés 38.000 nézőjének sorában ott volt a svéd király is. A mérkőzést, mint már jelentettük, a svédek nyerték meg 2:1 arányban. A vezető gólt a svédek számára az első félidőben Grenn szerezte. Szünet után Nordahl növelte az előnyt. A dánok részéről csak ezután sikerült Sörensen-nek az eredmény szépitése.

Egyéb sporteredmények

Szófiában horvát—bolgár atlétikai viadalt tartottak, amelyet a vendégek nyertek 74:59 arányban. A bolgárok a 110-es gáton, a rudugásban és a távolugrásban győztek. Kiemelkedő eredmény nem volt.

Az olasz labdarugóbajnokság vasárnap kezdődött, de minden meglepetés nélkül. A fontosabb eredmények: Roma—Fiorentina 1:0, Ambrosiana—Torino 1:0, Juventus—Milano 1:1, Lazio—Triestina 1:1.

Bucureștiben az olasz Bondavali román George Popescuval mérkőzött az Európa-bajnokságért. Az olasz ökölvívő fölényes, pontozásos győzelmet aratott és ezzel megőrizte bajnokságát.

Páris—Brüsszel teniszmérkőzést tartottak, amelyet a párisiak 4:3 arányban megnyertek.

Zágrábban a két vetélytárs az újdonsült bajnok Concordia és a régi bajnok Gradjanski a Vörös-kereszt javára labdarugómérkőzést játszott, amelyet a Concordia nyert meg 2:1 arányban.

A magyar—német vitorlázóversenyen, amelyet a Wanseén tartanak a németek, a második napon 17:12 arányú behozhatatlan előnyre tettek szert.

Horvát—szlovák birkózóversenyt tartottak, amelyet a horvátok nyertek meg 4:3 arányban.

Rádió

SZERDA, OKTÓBER 7

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 11.30 Katonai rádióposta. 12 Katonaóra. 13 Hírek. 13.10 Hanglemezek. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Katonai rádióposta. 18 Kivánság hanglemezek. 19 Előadás. 19.15 Karének. 19.50 Német nyelvű hírek. 28 Rádióhíradó. 20.20 Zenekari hangverseny. 20.40 Előadás. 21 Németország órája. 22 Hírek, sport. 22.25 Hanglemezek. 23 Könnyű tarka zene.

Radio Moldova: 13 Román zene. 13.30 Hírek. 13.45 Hanglemezek. 18.30 Hanglemezek. 19 Előadás. 19.15 Hanglemezek. 20 Előadás. 20.15 Dalok. 20.40 Zongorajáték. 21.15 Hangjáték előadása. 21.45 Hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.15 A rádiózenekar hangversenye. 11.20 Hang-

lemezek. 11.40 Elbeszélés. 12.10 A rádiózenekar hangversenye. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14 Hírek. 15 Hanglemezek. 15.20 Brácsangverseny. 15.50 Dalképzés. 16.20 Idegennyelvű hírek. 16.45 Magyar nyelvű hírek. 17 Felolvasás. 17.10 Cigányzene. 17.50 Felolvasás. 18.10 Katonaműsor. 18.50 Hírek. 19.05 Felolvasás, hanglemezekkel a délmereikari zenéről. 20.35 Elbeszélés. 20.55 Szórakoztató zene. 21.40 Hírek. 22.15 Cigányzene. 23 Táncczene. 24 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 8

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 11.30 Katonai rádióposta. 12 Zenekari hangverseny énekszámokkal. 13 Hírek. 13.10 Harmonikajáték. 13.35 Filmismertetés. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.30 A sebesültek órája. 15.30 Előadás. 15.50 Gyermekféltő. 17.30 Katonai rádióposta. 18 Zenekari hangverseny énekszámokkal. 19 Szüret. Dalok, zenekari kísérettel. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.20 Hangverseny. 20.40 Előadás. 21 Szimfonikus hangverseny. 22 Hírek, sport. 22.25 A szimfonikus hangverseny folytatása. 23 Tarka könnyű zene.

Radio Moldova: 13 Nagy énekesek hanglemezei. 13.30 Hírek. 13.45 Könnyű zene. 14.50 Szórakoztató hanglemezek. 18.30 Hanglemezek. 19 Előadás. 19.15 Hanglemezek. 19.30 Opera és operett-részletek. 20 Előadás. 20.15 Román zene. 21 Hírek. 21.15 Opera-részletek. 22.15 Spanyol zene.

Budapest I: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.15 Szalonzene. 11.20 Hanglemezek. 11.40 Küllügyi híradó. 12.10 Zenekari hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14 Karének. 14.30 Hírek. 15.20 Cigányzene. 16 Felolvasás. 16.20 Idegennyelvű hírek. 16.45 Magyar nyelvű hírek. 17 Csabalomjáték. 17.20 Felolvasás. 17.45 A rádiózenekar hangversenye. 18.05 Felolvasás. 18.30 Hanglemezek. 18.50 Hírek. 19.05 Küllügyi negyedóra. 19.20 Filmzene. 20 és 20.15 Felolvasások. 20.40 Ének. 21 40 Hírek. 22.10 Táncczene. 23 Hanglemezek. 24 Hírek.

Budapest II: 17 Felolvasás. 17.20 Zongorajáték. 17.45 Felolvasás. 18.05 Ruzsin műsor. 19 Francia nyelvoktatás. 19.05 Előadás hanglemezekkel. 19.50 Mesejáték. 20.05 Hanglemezek.

Apróhirdetések

Alkalmazás

Perfekt retusornőt keres sürgősen, nagyon jó fizetéssel „Foto Georgescu”, Braşov-Brassó, Victoriei-ut 9 szám. (3842)

Becsülettel egyszerű főzőnőt keresek, ki minden háztartási munkát végez. Nálaczi Gézané, Pui, jud. Hunedoara. (3830)

Bejárónő, nem árja, könnyű munkára, délelőtt pár órai takarításra felvétetik. Jelenkezni 2-3 óra között. Iványi, Timişoara-Temesvár III, Odobescu-utca 18. sz., kapu alatt jobbra. (2716)

Asztalost, esetleg bognárt (gépmunkást) keres I. Faur, Timişoara-Temesvár IV, I. Bratianu-utca 37. szám. (2717)

Szobaasszony, idősebb, garanciával, felvétetik. Cim: Hotel Weber, Agnita, (Tarna m.) (3403)

Napszámost,

fiatalt felvesszünk

Timişoara-Temesvár III, Carol-körút 45

Szakköznevelőket magas fizetéssel azonnal felvesszünk. Timişoara-Temesvár III, Ion Vasii-utca 4. szám. „Hercules”. (2714)

Gyermeknasszony, német, azonnala felvétetik, délután 2-8-ig. Jelenkezni mindennap 1-2 óra között. Petrovici, Timişoara-Temesvár I, Diaconovici Loga-körút 49. szám. (2399)

Keresek tisztességes leányt, aki kisebb háztartásban járhat. Hess Timişoara-Temesvár IV. Bratianu utca 17 szám.

Bejáró szakácsnőt azonnala felveszek. Timişoara-Temesvár I. Regina Maria körút 17 szám. (5232)

Perfekt minden es szakácsnő azonnala esetleg 15-re felvétetik. Timişoara-Temesvár III. Zoe utca 5 szám, I. em. (2725)

Keresek izraelita 16-17 éves fiút, esetleg idősebb embert szobainasnak azonnala. Jelenkezni délelőtt, Timişoara-Temesvár I. V. Alexandri utca 2 szám, II. emelet, ajtó 6. (2720)

Bevonulási időtartamra kiegészítő pénztárnokot keresünk. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Pénztáros” jellegre a timişoara-temesvári kiadóba kérünk. (2728)

Csopországhoz szerelők és formázók felvétetnek állandó munkára. Tordai cserépkályha-üzem, Timişoara-Temesvár III. Ariadna utca 14 szám, lakás az udvarban. (2727)

Allást keres

10 házban való urileány asszisztensnő állást keres. Cimeket „Komoly” jellegre a timişoara-temesvári kiadóba kérek (2762)

Fehérnői mosást, vasalást otthonra vállalok. Szép munkát biztosítok. Begov Ilona, Timişoara-Temesvár III, Ion Vasii-utca 72. szám, Levelezőlapp hívásra házhöz jövök. (2718)

Rendes házaspár keresztény házba házmesternek ajánlkozik. Cimeket Reclama, Arad, Eminescu 8. alá kérek. (3408)

Mesterkönyvvel rendelkező nőiszabó nagyobb varrodába ajánlkozik. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (3409)

Lakás

Külsőbejárattal butorozott szoba azonnala kiadó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad Eminescu 8. (3410)

Keresek azonnala butorozott szobát, esetleg teljes ellátással. Cimeket Roznyay gyógyszerárba, Arad. (3415)

Kiadó családi házban kétszoba, előszoba, kis kamra, esetleg beraktározásra, III. kerület, Martirul Ciordas-utca-ban. Ajánlatokat „Nyugalom” jellegre a timişoara-temesvári kiadóba kérek. (2726)

Külsőbejárattal butorozott szoba, egy személy részére, ágynemű nélkül, kiadó. Arad, Udrea-utca 18. (3407)

Magános keresztény urinó keres üres szobát, fürdőszobahasználattal, központban. Cimeket kérem leadni Arad, Telefon 27-07-re. (3418)

Ok t a t á s

Franciaországban tanult diplomás francia órákat ad, valamint levelezést és fordítást vállal. László, Timişoara-Temesvár III. Doja utca 8 szám, telefon 43-13. (2730)

Dívat-tervező, felsőruha, fehérnemű, varró, szabászati, rajz, művirág, szövészet, keztü, játék, aranyhímzés, bőrmunka, oroscsipke, stb. tanfolyam kezdődik. Somoray Julia munkatartónő, Timişoara-Temesvár, IV., Bratianu-utca 12. szám, udvarban. (2729)

Adás-vétel

Művészet, Kunst, Pantheon, The Studio, Velhagen & Klasing, Auslese és hasonló folyóiratokat és elsőrangú festményeket veszek. Ajánlatokat kérem az aradi Fehér Kereszt-szálló 47. portásánál leadni. (3405)

Eladó emeletes bérház 50 százaléka, Dr. Ioan Suciu 40. szám. Érdeklődni Pálmáinál, Arad, Regele Ferdinand-ut 58. szám. (3406)

Vaskályha, takaréktűzhely, konyhabutor, valamint fürdőkád cinből eladó. Timişoara-Temesvár IV. Fröbl utca 36 szám, II. em. 25. (3850)

Értékes festményeket, falfaragásokat, bronzokat, kínai porcellán veszek. Ajánlatokat kérem az aradi vagy timişoara-temesvári kiadóhivatalba „Privát” jelleggel leadni. (2562)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, lábszoba-, ebédő- és szanbutorokat, csillárokat, festményeket, reklámokat, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik bútor, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogrédilaját meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timişoara-ra. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4028)

Komplett Empire-szalonnal palisander fából, bécsi gyártmány, 2 drb. jókarban levő párnázott fotell, modern konyhaberendezés, fehér vaságlyak, lőszőr, matracok, tollpárna és márkás porcellán vitrin-tárgyak eladók. Megtekinthető 1-5-ig. Timişoara-Temesvár I, Diaconovici Loga körút 8b sz. ajtó 4. (2701)

Házak,

1000-1500 szék, ma mos adása, veteje, cserje, minden artokozalban.

HATSHEK ügynökség, Arad

Carol-körút 17 (volt 46) Telefon 16-95

Kisebbségi pénzeszköz, használt, de jó állapotban levő megvételre kerestetik. Cim a timişoara-temesvári kiadóban. (5234)

Villanytört veszek előtéttel, szódagyárhajtására. Sztarek, Macea, Arad megye. (3401)

Egy világos háló matracal eladó. Cim: Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3390)

Römkő táblákkal eladó. Timişoara-Temesvár, IV, Mireea Voda-utca 12. szám, I. em., ajtó 6. (5235)

Alig használt francia ágybetét és festett ebédő eladó. Arad, Sava Raicu utca 150. (3411)

37-es fekete antilop cipő, barna női télikabát eladó. Arad, Eminescu utca 7. II. 11. (3412)

Vennék keveset használt perzsa össekkötőszőnyeg. Ügynök kizárva. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3413)

Szöngy és vászonszövőszékeket kikölcsonőznék hosszú időtartamra is. Tulipán-jácint hagymák eladók. Arad, D-na Balasa utca 94. (3414)

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH

fodrász Timişoara

II, Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6 os villamos megállójánál ::

Eladó egy motormeghajtási pumpa 5/4-es szívó és nyomó. Karadzsov Mátyás Besenova-veche-Obesenyő. (2724)

Portable írógépet kifogástalan állapotban megvételre keresek. Desider Friedrich, Timişoara-Temesvár II., Cogalniceanu utca 8. (2723)

Hegedű és egy Bokssender rádió olcsón eladó. Timişoara-Temesvár III, Odobescu utca 55 szám, ajtó 1. (2721)

Előszoba-falat kifogástalan állapotban megvételre keresek. Szénassy Margit, Timişoara-Temesvár II, Cogalniceanu utca 8 szám. (2722)

Eladó egy keveset viselt férfifelöltő középformára. Megtekinthető Weisz szabónál, Arad, Eminescu-utca 15. (3419)

Egy fél házhely, a II. kerületi Zürich-utca-ban, két percrenyire a villamos megállótól, azonnal eladó. Érdeklődni: Timişoara II., Str. Geneva 6.

Eladó egészen új, modern, nagy konyha, 1800 drb kis cseréjű öreg, vaságy, öreg ajtó, ablakok, egy négykerékű kézikocsi. Timişoara-Temesvár III, Iris-utca 15. (2696)

Különbélt

1000 lei jutalmat adok, aki visszahozza elvesztett fekete táskámat, mely dr. Cornel Nicoara névre különböző iratokkal tartalmaz. Timişoara-Temesvár, I, Toma-utca 2. szám. (2710)

Diáklány keres kosztházat teljes ellátással III. vagy IV.-ik kerületben. Telefon 29-32, Timişoara-Temesvár, délután 1-4 óra között. (2719)

Butor beraktározást válllok kedvezményes árak mellett, a legjobb állapotban való megörzés végett, kimondott száraz és tiszta raktárban. Cim: Arad Avram Iancu-tér 22. szám, I. emelet, balra. (3406)

Szép akar lenni? Használjon KULKA-féle illiomtejkremet, illiom-tejszappant és liliompudert, három színben. Kapható kizárólag:

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timişoara I, Piaţa I. C. Bratianu

BOLTKREZELŐI PÁLYAZAT

A Sannicolaulmaren (Bánát) alakuló Hangya fogyasztási stb. szövetkezet boltkezelőt keres 1942. évi november 15-iki belépésre. Fizetése 1000 lei készpénzben, a vegyes árak után 4% és a monopól árak után 1% forgalmi jutalék, továbbá egyszoba-konyhás lakás. A bolti helyiség fűtéséről és világításáról a szövetkezet gondoskodik. Óvadék 100.000 lei vagy üzletrészekben vagy első helyen való ingatlan bekebelezés.

Érdeklődők forduljanak a lap timişoara-temesvári kiadóhivatalához.